

Nagykorúak

Tizennyolcadik évfolyamába lépett a *Magyar Egyházzene*. Az évfolyam végére Isten segedelmével —használjuk csak a biblikus-vallásos nyelvi regiszter szép szavát!— nagykorúak leszünk. E mondat némiképp játékos-ironikus, de van benne némi igazság, ami az emberi életidővel való összefüggést illeti. Jó néhány évre vagyunk egy emberöltő 25–30 évétől ahhoz, hogy nemzedékváltásról beszélhessünk, amit az is mutat, hogy rendszeres szerzőink és szerkesztőbizottsági tagjaink közül —bár minden eddigi elhunyt nagy veszteség— még nem sokat kellett elveszítelnünk. Am a váltás jelei már mutatkoznak: mostani szerzőink között is van olyan, aki tizennyolc éve még ugyancsak kisgyermek volt... Teljes cikkbibliográfiával csak a XX. évfolyam után jelentkezünk, akkor majd azonnal kiderül, milyen személyi és tartalmi pontokon történt lényegi elmozdulás és hol látszik a folytonosság.

Terjedelmileg a következő években kissé össze kell húznunk magunkat, de ennek oka nem az anyagihiány, hanem az, hogy az anyagi támogatás rendkívüli mértékben megcsappant. A tisztességes honoráriumok (rövid) ideje véget ért. Nehéz idők járnak. Csak kivételesen, leginkább a kifejezetten a szerkesztőség fölkérésére készült, fontos kutatási eredményekről először beszámoló, doktori és pályázati munkákban el nem számolható tanulmányokért, valamint a hosszabb fordításokért tudunk fizetni, s bizonyosan nem az érdekek szerint, csak jelképesen.

Mégis reméljük a magyar zenei és zenetudományi élet elismert orgánumává lett folyóiratunk megmaradását. Ennek jele, hogy jó előre tervezünk: tematikus összeállításokat (évek óta várólistán szerepelnek!), sőt új rovatokat is.

A bevált rovatok mellett —a történelmi prédikációk- és homíliáknak a második oldalon közölt sorozata kortárs párjaként— mostantól mai igehirdetéseket is közlünk, amelyek nem megrendelésre készültek, hanem elhangzásukkor megragadtak és véleményünk szerint mintaadók lehetnek, kiegészítve az elhangzás körülményeinek rövid leírásával és szakértő retorikai elemzéssel.

Nem kell indokolnunk, hogy egyházzenei és (attól elválaszthatatlanul) liturgikai folyóiratunknak az egyházi beszéd formai, retorikai, és talán funkcionális és tartalmi kérdéseivel is foglalkoznia kell. Úgy tűnik, a szemináriumok és lelkészképzők retorikaoktatása nem vagy nem eléggé számol a hangzó szó, a beszéd iránti elvárások gyökeres átalakulásával, az időtényező majdnem minden szónoki hagyományt megkérdőjelező változásával. Ez nem csak a mai ember időérzetének gyorsulását, figyelmének csökkenését, másfelől az üres terjen-gősség színönimájává vált „retorikusság”, és egyáltalán: a túlbeszéltség lejáratódását jelenti, hanem azt is, hogy sem az eucharisztikus istentisztelet szimbolikus és drámai jellege, sem a zsoltározás szövegsoroló-kontemplatív közege nem engedi meg a tanító-kifejtő rész túltengését. Az önálló prédikációs istentiszteletre vannak régi minták; a rövid, de sűrített beszéd új homiletikájának kialakítása talán napjaink fontos szellemi történéseinek egyike lesz.